Kraftløftet
LO Norge
NHO

Trepartssamarbeid om økt krafttilgang

Felles mandat mellom NHO, LO og Energidepartementet/regjeringen

Utdrag:
Samarbeid om tiltak, mobilisering og nye grep som sikrer tilstrekkelig tilgang på fornybar kraft til konkurransedyktige priser for næringsliv og forbrukere i Norge, både på kort og lang sikt.

Hovedformålet med arbeidet er å sikre rask implementering av tiltak som gir styringsfart, mobilisering av prosjekter og sikrer god operativ oppfølging av krevende saker.

Målbilde for Kraftløftet i 2030 – energieffektivisering og ny produksjon

For bygg er det satt et mål om at:	For lokal solkraftproduksjon:	For industrien
Energibruk i bygg skal maksimalt utgjøre 69 TWh i 2030	Det skal bygges ut minimum **5,5 TWh årlig solkraft-produksjon** fra bygninger innen det fastsatte målet om 8 TWh i 2030.	Det er sett på tiltak som bør gjøres for å realisere **1-5 TWh** energieffektivisering

Vannkraft

Inntil 10 TWh basert på premisset om lønnsomme investeringer

Vindkraft

Inntil 10 TWh basert på premisset om lønnsomme investeringer

Solkraft

Bakkemonterte anlegg innen målet om 8 TWh

Havvind

Realisere Utsira Nord og Særlige Nordsjø II (14 TWh) så nær 2030 som mulig

Legge planen for å utvikle 30 GW havvind innen 2040

Fjernvarme

Øke fjernvarmeproduksjonen med 2-4 TWh

To hovedspor i 2023

1

Energieffektiviseringsrapporten

Utarbeidet av forbund og landsforeninger i LO og NHO

2

11 regionale utredninger

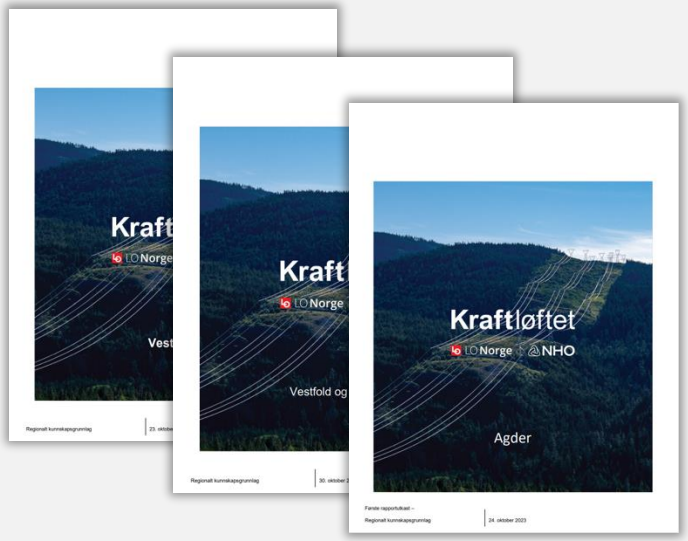

Regionale arbeidsgrupper i LO og NHO og THEMA Consulting Group

Nasjonal tiltaksplan for økt kraft og nettilgang i Norge mot 2030

Nasjonal strategi

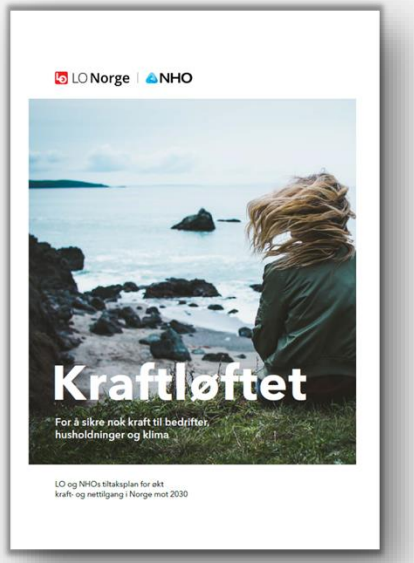

Utarbeidet av LO og NHO

- Oppsummering av funnene i de regionale utredningene og strategien for energieffektivisering og lokal solkraft
- Norge trenger et nasjonalt kraftløft basert på regionale fortrinn og muligheter
- Kraft- og nettutbygging og energieffektivisering må skje parallelt, i nært samarbeid mellom næringsliv, lokale myndigheter og miljøinteresser
- Myndighetene på ulike forvaltningsnivåer må legge til rette for balanserte løsninger, og politikken må sikre brede forlik.

https://www.kraftkommune.no/kraftkart

2024
kraftoverskudd med 22 TWh

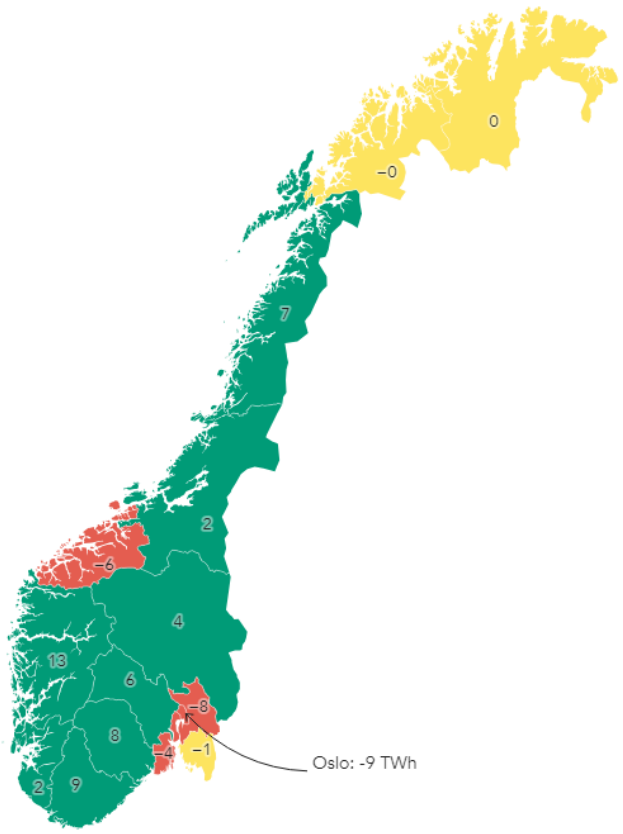

2027
kraftunderskudd med 7 TWh

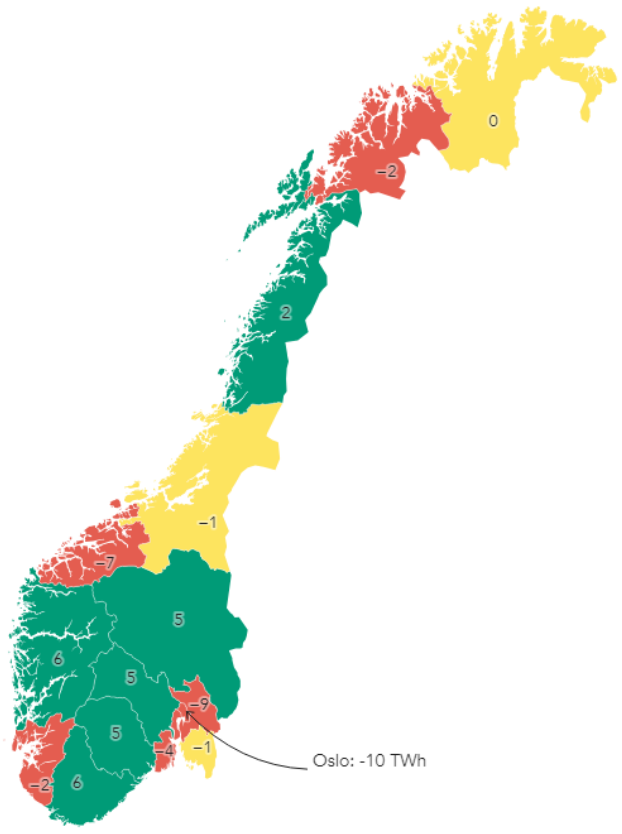

2030
kraftunderskudd med 24 TWh

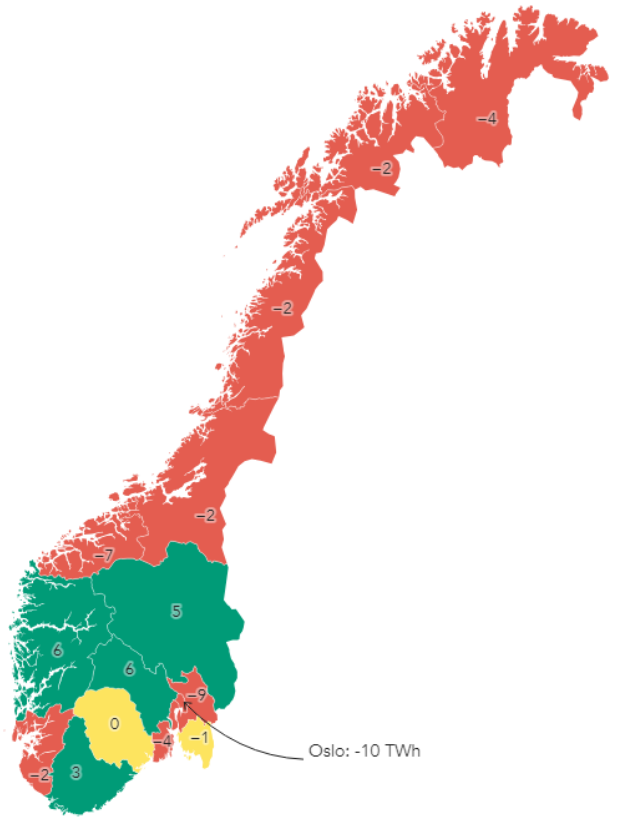

Fra kraftkartet på kraftkommune.no: Illustrasjon på hvordan kraftsituasjonen i Norge kan utvikle seg fra starten av 2024 og frem til 2030 basert på produksjon og forbruk med godkjent nettilkobling hos Statnett (reservert kapasitet). Data hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB), Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Statnett.

Konsekvenser

Hvis vi ikke får til kraftløftet, og Norge går i kraftunderskudd, får det store konsekvenser for landet

Hva er konsekvensene av manglende utbygging av kraftproduksjon og nett?

Tap av arbeidsplasser

.. både eksisterende og nye

Nyetableringer og ny verdiskaping blir ikke gjennomført

.. eller blir gjennomført utenfor Norge

Mislykkes i å nå målet om 50 % økt eksport

.. satt av regjeringen

Mislykkes i å nå klimamål og mister konkurransekraft i Norge

.. ved å ikke tillate elektrifisering av eksisterende (fossil) industri

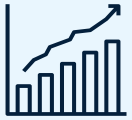

Høyere strømpriser i hele landet

.. som en konsekvens av en strammere kraftbalanse

.. Men kunsten blir å avveie dette mot hensyn til natur, arealbruk og rettighetshavere

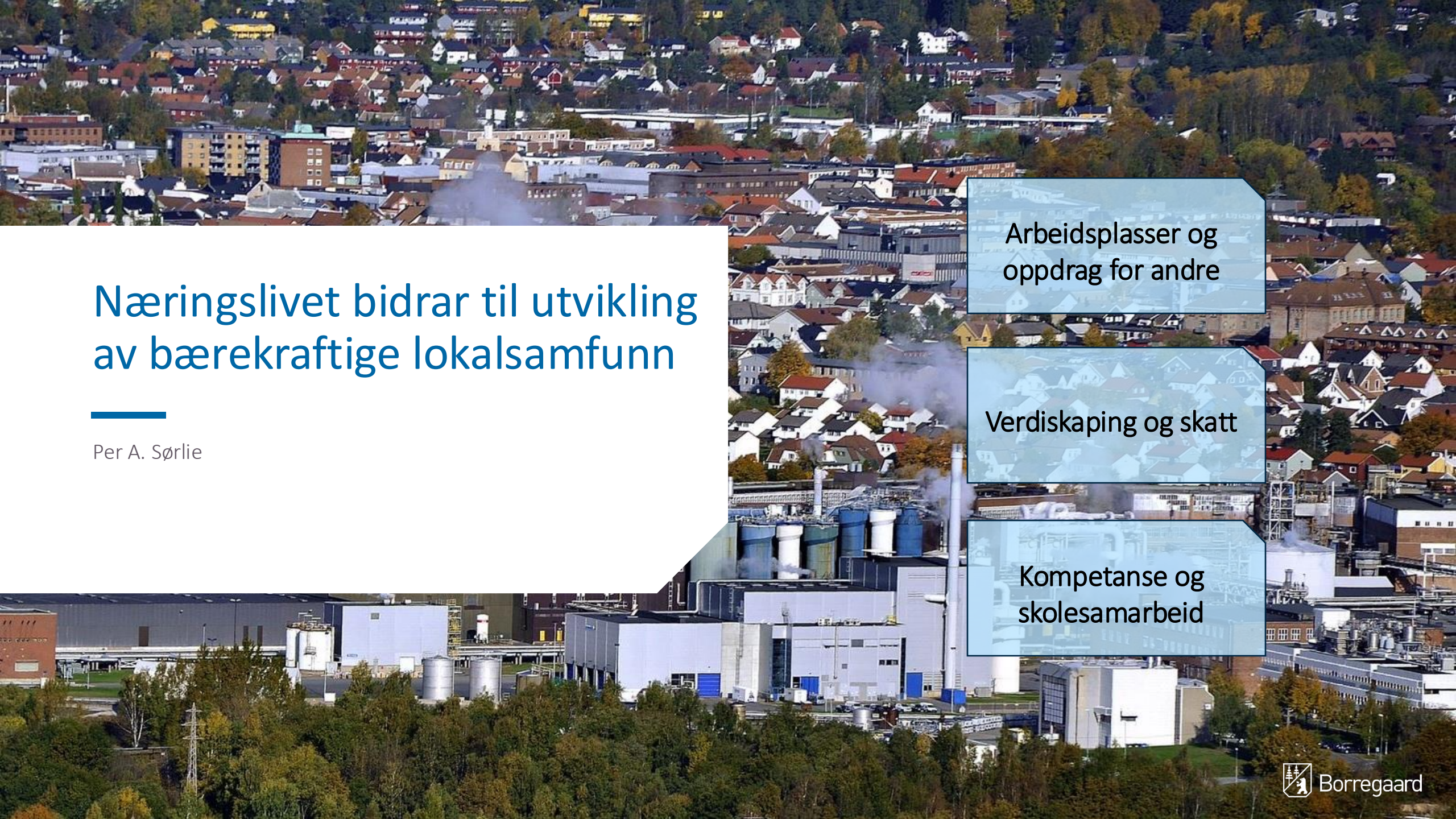

Næringslivet bidrar til utvikling av bærekraftige lokalsamfunn

Per A. Sørlie

Arbeidsplasser og oppdrag for andre

Verdiskaping og skatt

Kompetanse og skolesamarbeid

Borregaard

Store ringvirkninger av industrivirksomheten

Borregaards virksomhet i Sarpsborg: Nasjonale råvarer og høye investeringer

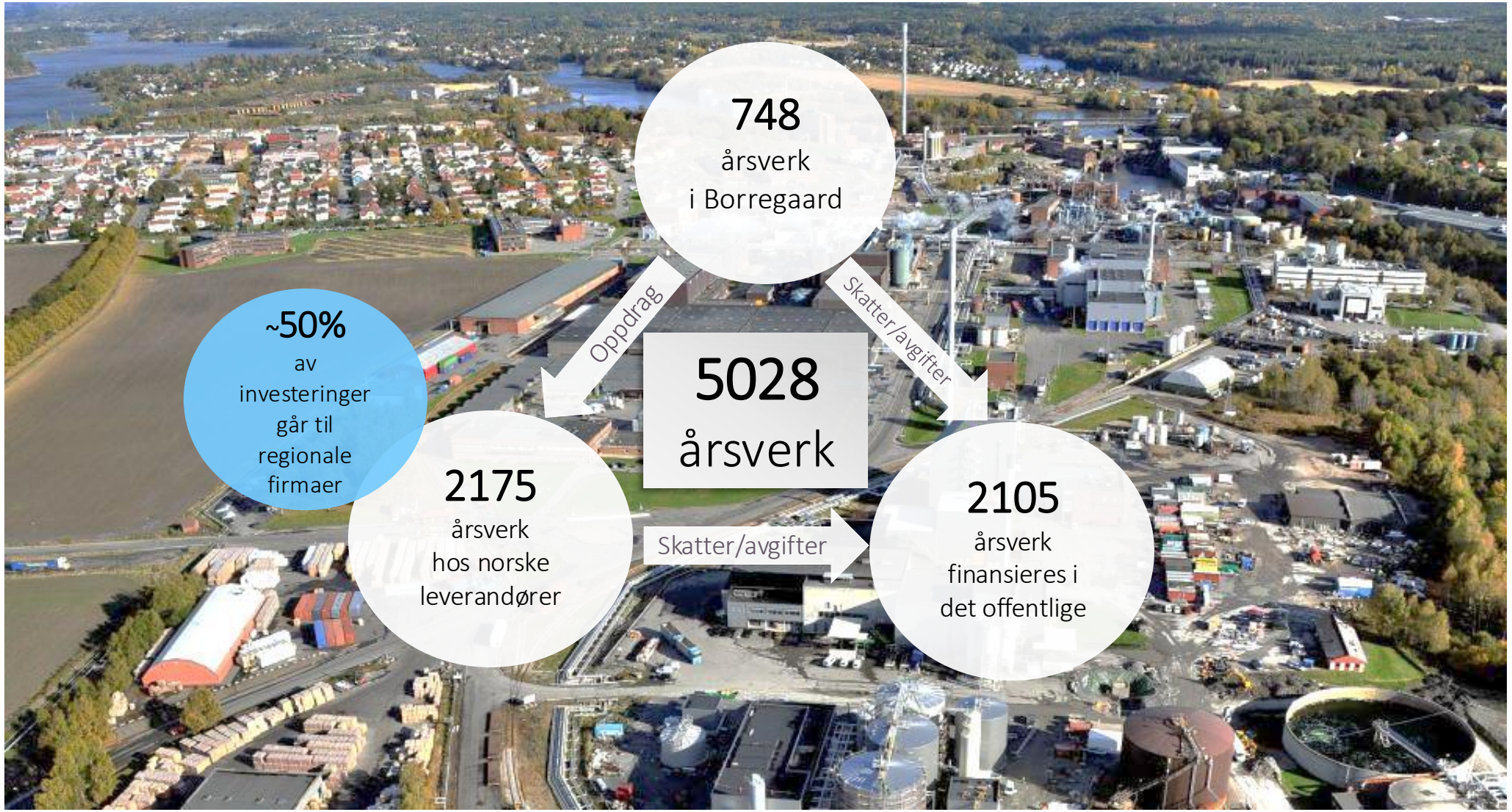

Store ringvirkninger - Høy verdiskaping - Store beløp i skatter og avgifter til fellesskapet

Borregaard

Kunne vært utslippsfri, men må fyre med gass på grunn av trangt strømnett

18. nov. 2022

STRØMFORSYNING INDUSTRI DENOFA

Denofa skal skape 150 arbeidsplasser – ikke nok strømkapasitet i Fredrikstad

Slår alarm om mangelen på strømnett

Mangel på strømnett kan stikke kjepper i hjulene både for bedrifter og det grønne skiftet. Nå slår Fornybar Norge alarm og ber regjeringen handle raskt.

Celina Ekholt
Journalist

Even Bjøringsøy Johnsen
Journalist

Publisert 6. des. 2023 kl. 23:09
Oppdatert 7. des. 2023 kl. 07:12

FriFagbevegelse Debatt Søk Meny

De ansatte ser de mørkt på at de ikke får inn nok strøm til industriområdet deres. Fra venstre: klubbleder M...

Tilgang på strøm

Bedriften får ikke tak i nok strøm: – Vi tvinges til å bruke gass og betaler dyrt

Tonje Paulsen
tonje@lomedia.no

Publisert 09.11.20

DENOFA STRØM DET GRØNNE SKIFTET

Denofa: – Vi går mot en situasjon med driftsforbud

Fabrikkdirektør Torgeir Hjertaker ved Denofa AS sier at at regjeringens vei mot det grønne skiftet truer hele bedriftens eksistens. Foto: Jonas Fjeld Pettersen

Meny Dagsavisen Kjøp abonnement Logg inn

Den glemte strømkrisen

Det må bygges nye kraftlinjer på kryss og tvert i landet.

DEBATT KOMMENTAR NÆRINGSLIV STRØM ØRA

Dette bør få det til å gå kaldt nedover ryggen på alle som er opptatt av arbeidsplasser i Fredrikstad

Om tre-fire år har vi for lite strøm. Har politikerne abdisert?

DEBATT

Åslaug Haga

Leder av Fornybar Norge

Lederen av Fornybar Norge ser ikke konturene av en energipolitikk som gir industri og forbrukere nok strøm i fremtiden. Foto: Ole Martin Wold, NTB

KOMMENTAR

Jon Jacobsen

Innholdsredaktør

ronos Titan har vært en hjørnestensbedrift i Fredrikstad i mer enn hundre år. Foto: Geir A. Carlsson

Hva bør eksempelvis Sarpsborg kommune gjøre?

NHO/LO mener følgende må gjøres i Sarpsborg

1. Gjennomføre **energieffektiviseringstiltak og plan for utnyttelse av solkraft** spesielt ift kommunale bygg og krav til nye bygg
2. **Etablere tett samarbeid med nettleverandør (Elvia) for økt utnyttelse av dagens nett med bruk av teknologi og smarte løsninger**, samt rask realisering av avtaler med «tilknytning på vilkår».
3. Sammen med de andre kommunene i Østfold - jobbe for **raskere utbygging av kraftnettet i Østfold. (etabler hurtigspor?)**
4. Sarpsborg kommune bør **tilrettelegge for at egnede arealer kan tas i bruk for utbygging av ny kraftproduksjon**, både solkraft og vindkraft, og mulig økt utnyttelse og utvidelse av vannkraften.
5. Jobbe for å bevare dagens effektive **energiutnyttelse av avfallsforbrenning (Sarpsborg Avfallsenergi)**
6. Sarpsborg kommune bør jobbe for økt samarbeid og **engasjement samt forståelse/kunnskap for energispørsmål hos innbyggerne, administrasjon og politikere i kommunen. (inviter innbyggerne inn i utredninger o.l)**
7. Sarpsborg kommune bør etablere et arbeidsutvalg med utgangspunkt i trepartssamarbeidet i kommunen som bygger videre på eksisterende initiativ.
8. **Sarpsborg kommune bør jobbe for å effektivisere og forenkle** prosesser for mest mulig effektive behandlinger av tiltak for nett og produksjon.

NHO Elektro

Solkraft - Nasjonale mål, handlingsplan og virkemidler

A

2023

2024

Norge: 120 Watt/capita

Kilde: Solar Power Europe

Solkraft – det er ingen grunn til å vente

- De beste takene er enda ikke bygget ut
- Solceller har aldri vært billigere enn nå
  - Enorm global tilgang på solcellepanel
  - Ledig kapasitet i markedet
- Varierende strømpriser - egenproduksjon gir den beste forutsigbarhet
- Ny teknologi øker lønnsomheten i solceller
  - Stadig bedre styringssystemer øker egenkonsum
  - Batterier kan ettermonteres
- Nye rammebetingelser bedrer lønnsomheten
  - Ingen solskatt for husholdninger
  - Økte muligheter for deling

Styrket kommuneøkonomi med fornybar energi

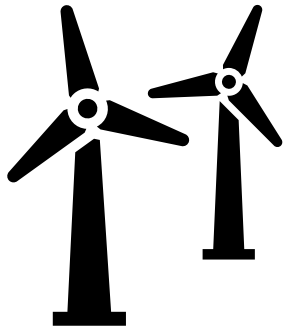

12-14 millioner

Eiendomsskatt og produksjonsavgiften gir 600-700 000 kr per turbin.

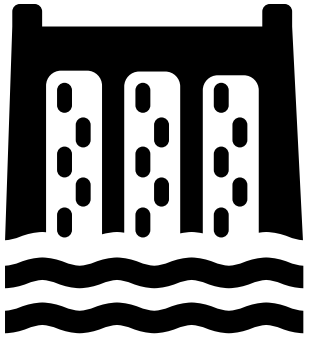

24 millioner?

Eiendomsskatt, naturressursskatt og konsesjonsavgift gir omtrent 3-4 millioner kr

Verdien av konsesjonskraften kommer i tillegg, og utgjør i snitt 20 millioner per kommune

Småkraft bidrar med eiendomsskatt.

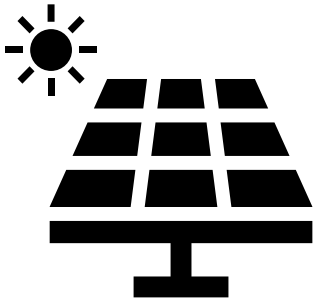

Eiendomsskatt

Inntekten vil varierer ut fra anlegget verdi og hvilken sats kommunen har valgt.

Kraftløftet 2.0

Aktiviteter og gjennomføring

Kraftløftet 2.0 – planer for 2024

Kraftløft-program for bedrifter og tillitsvalgte

- For å få flere bedrifter til å være synlige aktører i kraftdebatten. Programmet skal øke kunnskap om bedriftens kraftbehov, nye kraftprosjekter, tiltak for energieffektivisering, og konsekvensene av manglende krafttilgang

Opplegg for kraft-planlegging i kommuner og fylker

- For å bidra til økt kunnskap om kraftbehovet lokalt, oppfordre til kartlegging av arealer for kraftproduksjon, og motivere til en aktiv prosess for energi-effektivisering og bruk av solkraft i egen virksomhet og bygningsmasse

Brede politiske forlik om kraft og krafttilgang på Stortinget

- For å bidra til økt felles forståelse av kraftbehovet i Stortinget, omforent målbilde for langsiktig økt krafttilgang, og bredest mulig enighet om tiltak for økt kraft- og nettutbygging og energieffektivisering

Felles mobilisering for utvikling av vindkraft

- For å gi et ekstra løft for sikre utvikling av mer vindkraft, som både er den mest krevende debatten, og det som på kort sikt kan gi mest ny kraft. Eget prosjekt under Kraftløftet 2.0 med deltakelse fra kraft- og industriselskaper

Kraftløftets mål for 2024

- Økt forståelse og erkjennelse av kraftbehovet
- Nye prosjekter for vann-, vind og solkraft på bordet i alle fylker
- Kommuner som planlegger for- og setter av areal til kraft- og nettutbygging
- Konsekvensutredning av flere prosjekter
- Minimum 1 TWh årlig solkraftproduksjon på bygg innen utløpet av 2024
- Redusert energibruk i bygg som følge av energieffektivisering og bruk av styringssystemer
- Økt energieffektivisering i industrien
- Kartlegging og økt bruk av fjernvarme

https://www.kraftkommune.no/kraftkart

Jon-Vidar Knold

Seniorrådgiver

NHO Viken Oslo

LO Norge | NHO